

sterk suggestieve werking hebben. Ik noem allereerst frank kupka (géén hoofdletters s.v.p., zetter; — de catalogus verbiedt me dit in haar selecte en abstracte moderniteit zéér nadrukkelijk!) die o.m. een poging doet om den „vorm” van een „kleur” te geven („la forme du bleu; la forme du vermillon”), een poging die in zooverre geslaagd mag heeten, dat het stralende, warm-lichtende van het vermilloen en het koude, rein-strakke van het blauw er zóó in worden gebeeld, dat men zich nader tot het wezen van deze kleuren voelt komen. Maar kupka is, in dezen kring, min of meer een „schismatiek” —, waarin dan mogelijk ook de oorzaak ligt, dat ik hem het eerst noem! —

In de eerste zaal treft men verder ook nog werk van hén aan, die zelfs nog aan de vormen der realiteit min of meer zijn blijven hangen en die zooals leopold survage een enorme inktvlek als vagebond-verbeelding langs een buitenweg laten vluchten of een afgehakte snijkamer hand tegen een blauw-rooden achtergrond zetten —, dan wel, gelijk serge férat een „nature morte” en een „paysage” in blonden toonaard uit fragmenten der realiteit componeeren tot een sterk, niet zwaarwichtig, maar „doorzichtig” geheel.

Joachim torrés—garcia geeft met zijn „usine”, „cave” en „rue” een soort verabstraheerde „teekeningen van Jantje” (uit de Groene) —, joan miro doet ons de „homme et femme” zien als twee spookachtige luchtballonnetjes die — niét met Vondels machtige ketenen — maar met enkele astrale darm-slierten elkander in een griezelige sfeer verbonden houden en victor yanaga poznanski laat een groote triptiek zien die men een, van de bas-noot „donkerblauw”, over het rood, naar het bovenste geel harmonisch verloopend kleur-accoord zou kunnen noemen. Tutundjian gebruikt voor zijn „peintures abstraites” ook nog, behalve de liniaal, een passer en tenslotte heeft men dan de „kern-figuren” mondriaan en théo van doesburg, welke laatste het, volgens de titulatuur (contre-composition XVI b.v.) al weer verder schijnt gebracht te hebben dan de eerste die hier niet verder komt dan een simpele „composition IV”. — Over deze „kern” en wat daar nog omheen zwermt moet ik — zie boven —, echter noodgedrongen zwijgen.

A. E. v. D. T.

